

Är du verkligen för en blodig revolution, Martin?

Intervju med Martin Fahlgren

Framsida på *Volvomullvaden* som oregelbundet gavs ut av KAF:s Fackklubb på Volvo i Göteborg. Den följande intervjun med Martin F är från detta nummer, som kom ut våren 1976.¹

KAF står för Kommunistiska Arbetarförbundet, föregångare till Socialistiska Partiet och dagens Socialistisk Politik.

— *Givetvis inte! Ju oblodigare och fredligare revolutionen blir, desto bättre. Det är just för att få slut på allt våld — blodigt och oblodigt — som jag är revolutionär, eftersom det endast är i ett samhälle utan utsugare och utsugna, som våldet slutgiltigt kan avskaffas.*

— Man kan faktiskt ställa en motfråga. — Är det inte så att det samhälle vi lever i idag helt igenom är uppbyggt på våld? Dels ett ekonomiskt förtryck och utnyttjande av människor, där det är vi arbetare som hårdast utsätts genom arbetshets och utsvetning på fabrikerna, yrkes-sjukdomar och utslagning.

Dels ett öppet blodigt våld om vi skulle sätta oss upp mot detta — ”det lagliga våldet” om man så vill, som är den sista garanten för kapitalismen. Borgarna har faktiskt rustat sig till tändarna och det har sosseregeringen som förvaltar det här samhället sett till. Polis och militär har byggts ut kraftigt med sin udd riktad mot arbetarklassen. Därför är det inget annat än hyckleri när borgare och sossar förfasar sig över att vi är beredda att försvara arbetarklassens intressen med våld om så behövs.

Men tror du verkligen att polisen eller militären kan komma att användas mot folket?

— Polis och militär har ju till uppgift att försvara det rådande samhället — och det med våld om så behövs. Den pågående militariseringen av polisen är en utmärkt illustration av detta faktum — eftersom denna upprustning av polisen kan ha bara ett syfte — att stärka den

¹ Intervjun publicerades även i valbilagan till *Internationalen* nr 30 1976 (5 augusti)

borgerliga statens möjligheter att krossa demonstrationer, strejker och andra massaktioner. För att "försvara" samhället mot enskilda "våldsverkare", rånare osv, behövs ju ingen militariserad kravallpolis. Och det är just genom sådana insikter om statens borgerliga klassnatur — dvs som en försvarare av det kapitalistiska samhället — som vi förstått att socialismen inte kan uppnås genom reformer.

Men är inte en oblodig revolution då helt omöjlig?

— Om revolutionen blir oblodig eller inte, det är det inte vi som avgör, utan dom som försvarar kapitalismen i och utanför Sverige. Och om vi tittar på mänsklighetens historia finner vi att de härskande aldrig lämnat ifrån sig makten utan motstånd, utan oftast gjort väpnat motstånd. Och att bortse från detta är detsamma som att — medvetet eller omedvetet — förbereda en blodig slakt på arbetarklassen. Titta på Chile och Argentina. Orsaken till att reaktionen segrade i dessa länder, var att arbetarklassen inte var tillräckligt förberedd på att försvara sina intressen med vapen i hand. Och detta är kärnfrågan. För att en revolution ska bli möjlig och så oblodig som möjligt, krävs det att arbetarklassen verkligen är förberedd på att försvara sina intressen. Ju bättre beväpnad, desto större chans att revolutionen blir oblodig, eftersom motstånd från borgarnas sida skulle vara meningslöst.

Man kallar ofta kommunister fosterlandsförrädare. Är ni det?

— Marx sa en gång att arbetarna inte har något fosterland, och det tycker jag är riktigt. Det Marx menade, var att befolkningen i ett land inte kan betraktas som en enhet, utan den består av klasser. Och eftersom det är borgarklasserna som har makten i kraft av sitt ägande av produktionsmedlen (banker, industrier osv) och staten försvarar dessa förhållanden, är "fosterlandet" deras, inte vårt. Arbetarklassen har mycket mer gemensamt med arbetarna i andra länder än med borgarna i "sitt eget land". Detta är grunden till att kommunister alltid har betraktats som "fosterlandsförrädare", men då ska man komma ihåg att det är mot borgarnas fosterland. Arbetarnas intressen försvarar vi alltid, mot borgarna, oavsett nationalitet.

Dessutom har allt tal om att "försvara fosterlandet" egentligen bara en enda funktion och ett enda syfte: att få arbetare från olika länder att mörda varandra för att försvara de "egna" borgarnas intressen.

Vilda strejker — vad anser du om dem?

— Vi kommunister stödjer alltid arbetarnas kamp, oavsett om den är laglig eller inte. Eftersom lagar och avtal är sådana att arbetarna ibland tvingats gå ut i s k vilda strejker för att försvara sina intressen, så stödjer vi naturligtvis dessa.

Är du då emot facket?

— Givetvis inte! Fackföreningarna är arbetarnas organisationer och måste försvaras. En vild strejk bör inte ses som något riktat mot fackföreningarna som sådana, utan bör ses som ett komplement till den lagliga kamp som är möjlig att driva inom fackföreningarnas ramar. Det innebär i sin tur inte, att vi betraktar de nuvarande fackföreningarna som bra fackföreningar. Genom klassarbetsanda och byråkratisering har den nuvarande socialdemokratiska ledningen försvårat användningen av dem till vad de borde användas — till kamp mot arbetsköparna. Därför menar vi i KAF att arbetarna måste återerövra facket från byråkratin, att den nuvarande fackliga ledningen måste bytas ut och ersättas av kampvilliga arbetare. Vi vet att detta är en svår uppgift, men det är nödvändigt för att arbetarkollektivets verkliga styrka ska kunna användas i kampen mot kapitalet.

Varför är vänstern så splittrad?

— Att ge ett ordentligt svar på denna fråga kräver egentligen en lång redogörelse. Men jag ska peka på några saker.

För det första är vänsterns splittring ofta överdriven i borgerlig och socialdemokratisk press. Egentligen kan man bara tala om 5-6 grupper. Resten har antingen uppgått i andra organisationer eller är underorganisationer (t ex ungdomsförbund) till de där 5-6 grupperna. Om man känner till detta, så inser man att splittringen inte är så stor som det brukar påstås.

För det andra är splittringen inte alls onödig, utan grundar sig på att det råder mycket stora meningsskiljaktigheter i politiken mellan de olika grupperna. Dessa motsättningar gäller allt möjligt från hur man ser på de svenska fackföreningarna till vilken socialism man kämpar för. I de flesta fallen har dessa politiska motsättningar sin rot i internationella förebilder och i arbetarrörelsens historia. Vpk t ex har sina bindningar till dagens och gårdagens Sovjetunionen, medan SKP och KFml(r)² hämtar sin inspiration från dagens Kina. Om man betänker att Kina betraktar Sovjetunionen som sin huvudfiende, förstår man att det inte kan vara lätt för en svensk maoist att samsas med en Vpk:are.

Vi i KAF har inga sådana bindningar till Kina eller Sovjet. Vi menar att inget av de två länderna kan användas som förebild för uppbygget av socialismen i t ex Sverige. I både Sovjet och Kina saknas verklig arbetardemokrati. Istället råder enpartidiktatur där byråkraterna i partitoppen har roffat åt sig den avgörande makten. Och den makten använder parti-byråkraterna hänsynslöst. Om någon opponerar sig råkar denne ut för smutskastning, avsätts från sina eventuella poster, sätts i arbetsläger eller liknande för ”omskolning” osv. En sådan taggtrådssocialism vill vi trotskister i KAF inte ha.

Och, tro det eller ej: Det finns faktiskt organisationer än idag inom ”vänstern” som har den blodiga stalinistiska diktaturen och Stalin som sita främsta förebilder. Detta gäller både delar av Vpk och t ex KFml(r). Varje sunt och klart tänkande arbetare förstår ju att det är omöjligt för oss att utsudda våra politiska meningsmotsättningar med sådana organisationer. Att ”ena vänstern” till priset av detta kan vi aldrig göra.

Men detta betyder å andra sidan inte att vi inte kan samarbeta med dessa organisationer i praktisk handling för begränsade målsättningar. Tvärtom så är det en politik som vi alltid förespråkat t ex i fackföreningar, i solidaritetsarbetet osv. Ett exempel på denna sk enhetsfrontpolitik var fackvalen här på Volvo, där det i Facklig Opposition ingick både KAF:are och Vpk are.

Hur ska man bedöma Kina?

— Som jag redan har sagt kan inte Kina utgöra någon eftersträvansvärd modell efter vilken vi bör bygga socialismen i Sverige. Kina är som vi brukar kalla det en byråkratiserad arbetarstat. Men samtidigt måste man framhålla att Kina tack vare att kapitalismen där är avskaffad har kunnat göra stora ekonomiska och sociala framsteg, som annars skulle ha varit omöjliga. För att upptäcka detta behöver man bara jämföra med Kinas granne, Indien, som trots massor av bistånd inte kunnat avskaffa den fruktansvärda misären. Och före revolutionen i Kina var det snarare ännu värre där än vad det var i Indien. Det kinesiska samhället är alltså motsägelsefullt. Å ena sidan har det gjorts stora framsteg när det gäller att göra livet drägligare för befolkningen, men samtidigt är Kina starkt byråkratiserat. För att ett verkligt socialistiskt samhälle ska kunna uppstå måste byråkratin avskaffas och makten ges direkt till folket.

² ”r-arna”, dagens KP, skulle inom några år bryta med Kina (bl a med anledning av konflikten mellan Kina/Kampuchea och Vietnam) och i stället hårdare föra fram Stalins Sovjet som ett historiskt föredöme. Se [Proletären om konflikten mellan Kina/Kampuchea och Vietnam](#) (1979) och [Marxism eller idealism](#) (1979) som gör upp med den gamla synen på Mao och Kina. – MF/2021

Byråkratin fungerar nämligen som en kräftsvulst. Den förhindrar människornas verkliga frigörelse och att det socialistiska samhällets alla fördelar kommer folket tillgodo.

Varför är du trotskist?

Just därför att jag — i motsats till stalinister och maoister — anser att ett verkligt socialistiskt samhälle endast kan byggas om den verkliga makten ligger hos de breda folkmassorna och inte hos några självutnämnda ”arbetarledare”. För att inte en byråkrati ska ta makten, måste det socialistiska samhället bygga på en bred demokrati, med rätten att bilda partier, med rätten att kritisera och byta ut funktionärer när som helst när dessa inte längre för en politik som man gillar osv. För att detta inte ska stanna kvar på pappret som en vacker dröm., måste arbetarstaten bygga på demokratiskt valda församlingar, s k arbetarråd, där olika partier och andra organisationer representeras i förhållande till det stöd de har bland ”väljarna”.

Är du för att bygga ett elitparti?

— Från socialdemokratiskt och borgerligt håll brukar det alltid påstås att kommunister vill bygga elitpartier. Ändå är det ju precis tvärtom så, att deras egna partier är dom verkliga elitpartierna, med makten hos partifunktionärerna och med en stor bred och passiv medlemsmassa bakom sig, som fungerar som springpojkar åt funktionärerna i valtider. Det kommunistiska partiet däremot försöker förhindra att en sådan situation uppkommer. Därför har man medlemskriterier där det krävs en viss aktivitet hos medlemmarna, en viss politisk skolning osv. På detta sätt vill vi åstadkomma att alla medlemmar ska få en verklig möjlighet att delta i utformningen av politiken och ta ansvar för partiets politik, och förhindra att partiet styrs av en liten grupp funktionärer. Genom att alla medlemmar är aktiva medlemmar, kan demokratin i partiet lättare upprätthållas. Och detta kallar borgare och sossar ett elitparti!

Lästips

Om Facklig Opposition:

Kersti Raiend: [Om du inte är med - så är du emot](#). Uppsats om Facklig Opposition på Volvo
Hans Ödman: [Volvo i Göteborg – en kritik](#)

Fler intervjuer med Martin F:

Per-Åke Westerlund: [Ett arkiv fullt av marxistiska klassiker!](#)

Alex Fuentes: [Mannen, myten, Marxistarkivet](#)

Se även artikeln [Minoritetsaktioner som revolutionär taktik/strategi](#) (från tidskriften *Röda Rummet*), som kritiskt diskuterar våldsaktioner som utförs av individer eller radikala grupper utan massförankring.